

Előfizetési díj helyben:
 Egész évre 8 frt=16 korona.
 Fél évre 4 frt=8 korona.
 Negyedévre 2 frt=4 korona.
 Vidékre 1 frttal több.

Hirdetési díj:
 Egész oldal 20 frt. Fél oldal 10 frt.
 Negyedoldal 5 frt.

Ezenfelül minden hirdetésnél 30 kr
 kincstári illeték fizetendő.

SZABADSÁG.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

EGYES SZÁM ÁRA 10 KR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 VII-ik kör, Virág-utca 387. szám.
 Ugy a kéziratok, mint a hirdetések ott vétetnek fel.

„Nyiltér“ sora 15 krajczár.

Csak bérmentes levelek fogadtatnak
 el s kéziratok nem adatnak vissza

Kisebb hirdetéseknel minden szó
 után 5 kr és kincstári illeték szá-
 mítottatik.

Földet a népnek.

(Két közlemény.)

Az alföldön különösen H. M. Vársárhely és környékén a szocializmus elve mindinkább terjed s miként lakunkban is jelezve volt komoly aggodalmakra adott már okot a munkásnép zavargása.

Szabadka társadalma csendes, itt ez idő szerint zavargásokra nem igen van kilátás, dacára ennek azonban május hó 1-én magasabb rendelkezés folytán töltött fegyverrel várták népünk netáni kitöréseit.

Nem történt semmi baj, amit már előre is bizonyosnak vehettünk.

A szabadkai iparos nép legnagyobb része, ha volt munkája május elsején nem ünnepelt.

Dolgozott.

A föld népe, a szegény napszámos osztály pedig Szabadkán a szocializtikus elveket szerencsére ez ideig nem ismeri, bár hallottunk egyes tudákos napszámosoktól olyan kifejezéseket, hogy a föld fel fog osztatni az urak és a szegény nép között.

Ez csira:

Ebből a csirából kelhet ki a veszedelem melyet Szabadka város törvényhatósága még mindég elfojthat, azonban nemcsak hogy nem törekszik elfojtani, de hivatalos szinben maga ad tápanyagot arra, hogy a szabadkai tár-

sadalom is a szegény nép által veszedelemnek nézzen elé.

Szabadka város törvényhatósága évről-évre haszonbérbe ad kisebb földterületeket, ahol a munkásnép nagyrésze megtelepedett, túrta javította és gondozta azt a kicsi területet amelyet mindig haszonbérbe vett drágább áron mint azt a nagyobb gazdák tehették volna.

Az ily földeken apró házak emelkedtek és kicsiny gazdaságok lettek lassan berendezve, s az árendások saját módjuk és szegénységükkel megelégedve éltek és dolgoztak tovább.

Földet a népnek!

A szabadkai nép a föld után áhítozik. Évtizedek óta, saját otthona után vágyott minden áron, de a mostani törvényhatósági uraknak ez a dolog nem tetszik, s elűzik vagy közvetlenül vagy közvetve kortes bérlők által az ezekre menő kis bérlőket, tönkreteszik családi kis fészkeket és földön futót teremtenek azokból a családokból, amelyek önállósítani akarták magukat a munka és szegénység türe mellett is, és elűzik a városi földekről azokat a családokat akik nemcsak véres verejtékből szerzett garasákból aprónként kifizetgették a tulhajtott évi haszonbért, de a kik e mellett a város homokait és földet meg is javították.

Köznépünk és az — alkohol.

(—) Az a gondoskodás, melyet már mai napság az összes hivatott tényezők a közegészségügy emelése tekintetében kifejtnek, s a mely kétségtelenül itt-ott már bizonyos eredményeket is teremtett, nem fog a kívánt teljes siker elérésére vezetni, hogyha az egészséget pusztító egyik legkárosabb forrást nem iparokodnak, ha nem is egészen bedugni, legalább hatásában csönkenteni. Mert miépen áll az egészség előmozdítása? Nemi másban, mint azon tényezők elhárításában, melyek az egészségre káros, ártalmas befolyással vannak. De nálunk a nagy halandóságnak és különösen a nagy gyermekhalandóságnak mélyebben fekvő okai is vannak. Nem pusztán a rossz, ronda lakások, nem pusztán a szülők gondatlansága, nem csak az a körülmény, hogy köznépünk orvosért csak az utolsó pillanatban fordul, nem a vagyoni viszonyok, a szegénység azok, melyek egyedül oly hatással vannak az egészségre, hanem és kiválóan az a körülmény, hogy a nemzedék, mely ily korán és ily hamar pusztul, már születéskor hordja magában a gyors, időelőtti pusztulás csiráit; csenevész nemzedék, mely minden betegségi ragály befogadására fogékony, mert szülője vétkéből már a bölcsőben volt beteg, hiányozván benne az egészséges fejlődés követelménye. Hozzájárulnak azután még a többi körülmények is, melyek a beteges dispositiót még elősegítik s így a kisdetek nagy részét időelőtti sirba viszi. Az oka pedig ennek a mértéktelen pálinkázásban keresendő.

TÁRCZA.

Az első csokor.

Az első és az utolsó, melyet soha, évek hosszú során átkalandozott farsangokon keresztül nem követelt több, — újabb imádóktól.

És az egykor szép csokornak gyatra foszlánya, egy elsárgult száraz rózsabimbó, egy költemény kötetbe van zárva; a feledés órája nem érkezett még el; időnkint bús szívű hölgy keresi föl rejtek magányában.

S a lovag nem jó, a kis leányka rózsápiros orcáit az ősz sivar jele, a ránczok, beesett arczczal éktelenítik.

Hová tűnt boldog idők? midőn Sabina, a kis tündérke, büszkén utasította vissza elkeseredett lovagját?

Az első bába készítette az aranyos Sabint mamája. Mindent elkövetett, hogy az első megjelenése az élet szinpadján már kecses öltözéke miatt is föltűnést keltsen.

Kisebb vidéki városok fiatalsága igen előzékeny. Mindent megenged az ily, zajos nagyvilágba lépő kis fruskáknak; örömet tartja ki mellette az első estét, udvarias, ügyesen, vigyázva bókol a kicsinek, elnézéssel van naiv telfogása, életnézlete iránt, — s a kis Sabinka kimondhatatlanul boldog, — hogyne,

ha van még egy titkos imádója is, ki csokorral lepje meg?

A kis Sabinak volt, — igaz, nem valami szép fiatal ember, de a csokor szebb volt, mint az ifju, és kedvet ad a kicsinek nyilvános élethez.

Mindenki, míg fiatal légvárait elérhetetlen magas tornyok fölé építi, az ifju jövőjét, a leány jövődöbeljét rajzolja oda.

Ilyen volt Sabine is; azonban fiatal szive inkább a világos báltermet, cigányzenét, egy dallamos keringőt, az udvarias rendezők csoportját választotta ideálnak.

Az első siker tulcsigázta fantáziáját, s az ifjuval mit sem törődve, mintegy megveté annak tiszta szerelmét.

Oh ha akkor tudott volna sorsának könyvébe tekinteni!

Az első csokor hullatag rózsáit eldobta, könyörtelen indulattal gondolva tán a fölötté töprengő imádóra.

Eldobta. Önnön sorsát dobta el tán. Eldobta az első csokrot, melyet sohasem követett — második.

Búsán tekint az egykor szép csokor elhervadt maradványára, a költeménykötetbe zárt száraz rózsabimbóra.

Hosszu idők multak el azóta, régen volt az, álomszerű régen, talán nem is igaz, — nem szomorú igaz.

Azóta az ifju eltűnt a városból. Hová? ki sem tudja. Tán meghalt, — vagy él boldogan családjának, felesége szeretete és gondoskodása közepett.

Ilyenkor, ha álmatag tekintettel a semmisségbe bámul, visszagondol, fölcsigázott fantáziája fájdalommal vegyest dühvel könnyet csal ki szemeiből, mialatt szive a mult emlékeinek fölidézésével hevesen földobog.

Azóta meghalt anyja, aki első báljára készítette elő, és ah, ezután hány kis leánynak varrt szorgos kis kezecskéje bálruhákat: hány gömbölyded, karcsu nőcske vállaira szabott mennyasszonyi ruhát! hány boldog asszonyka aludta át a házasi élet boldog éjjeleit az ő keze varrta habos párnákon!

Az ilyféle gondolatok egész serege rohanja meg amint visszagondol az álomnak szép, életnek kegyetlen multra.

Mindent, mindent mi csak keserűséget okozhat, elűzi az egykor szép csokor gyatra maradványa, az elsárgult rózsabimbó; melyet koronként édes-keserű fájdalommal tekint meg, — eszébe juttatja, hogy azóta hány rózsáját hullatta ő el ifjuságának.

Azután dolgos tenyerébe rejti gondfáradt fejecskéjét, könyvteli szeméit . . .

Áos Endre,
 a „budai könyvesház“ szerkesztője.

A statisztikai adatok szomorú világot derítenek arra, hogy mennyire elterjedt köznépünkben mértéktelen pálinkaivás, mely a phisikai és szellemi szervezetet egyaránt megtámadja és pusztítja. Szétrombolja az idegeket, eltompítja az elmét, butává és erkölcsellené tesz, s megrontja az új nemzedéket, mely apái bűneiért pustul már gyermekkorában.

Az emberbarát, a ki szomorúan látja a nagy pálinkafogyasztás következtében a nemzet phisikai erejének pusztulását, még jobban elborul, mikor a szellemi és erkölcsi pusztulás nyomait is látja.

Közegészségügyünkön kétségtelenül javíthatnak külső eszközök is, előmozdíthatják azt ezek célszerű és gondos alkalmazása, de a generatio mégis satnyulni fog, hogyha az egészség legnagyobb ellensége ellen meg nem indítják a háborút, hogyha hatóság és társadalom az iszákosság ellen nem fognak valamit tenni. Mert ha meg is engedjük azt, hogy a szesz italok mértéktelen élvezése nem káros, sőt a köznép nehéz munkájánál szükséges is, azt már csak senki sem fogja állítani, hogy azoknak mértéktelen élvezete bárminő irányban haszonnal járna.

Említettük már, hogy a szesz italok, s különösen a pálinka mértéktelen élvezete butává tesz, eltompítja az elmét és erkölcsellené tesz, mert megfosztja az embert emberi méltóságától és állattá alacsonyítja s megfosztja mindentől, a mi az ember előtt becses és drága. Ez különösen a köznépre nézve áll, a hol a pálinkaivás ijesztő mérveket öltött. Ámde a szesz italok élvezete az iparos és műveltebb körökben is oly arányokat öltött, mely valóban komoly aggodalmakat képes kelteni. De első sorban azon kellene lennünk, hogy a köznép körében gondoskodjunk ezekről, melyek által e mértéktelen pálinka fogyasztásnak elejét lehetne venni. — Hiszen van faluhelyen elég ember, aki felvilágosíthatná a népet a fölött, a mi javára szolgál s a mi egyenesen kárára van. Nem volna jobb, a népet inkább arról felvilágosítani, hogy saját egészsége és élete ellen tör, ha mértéktelenül élvezi a pálinkát; hogy nemcsak saját magát teszi tönkre, hanem tönkre teszi családját is. És hány család nyomorát, szerencsétlenségét okozza a családfele iszákossága? Mert az iszákosság bűnbe is sodorja az embert. Hiszen sokszor olvassuk az emberöléssel, gyilkossággal vádoltak, vallo-másait, a hol mentségül hozzák fel, hogy részegesek voltak, hogy nem valának beszámítható állapotban; és műveltebb elemeknél is gyakran ez játszik mentő szerepet. Valóban kevesebb bünesetről kellene számot adni a stáztisztikának s kevésbbé tarka volna a bűnkrónika, hogyha nem volna oly nagy az iszákosság; hiszen a mint látjuk, az apa- vagy anyagyilkosság számos esete is erre vezethető vissza. Már most eltekintve a közegészségügy szempontjától, vajjon nem volna-e érdemes a közérkölc szempontjából foglalkozni a kérdéssel: miképen lehetne a rohamosan terjedő iszákosság ellen védekezni s nem lehetne-e valamiképen köznépünket helyesebb, okosabb ösvényre terelni. A pálinka mértéktelen élvezése bizonyára szükséges a köznépnél, de ez ellen józan ember nem is fog szólni; de mételeyly nem szabad válnia a pálinkának, mely nemcsak az egyes ember szervezetét dúlja fel, hanem egész családok békéjét, üdvét rombolja széjjel; mert azt mindenki tudja, hogy a pálinkának eredetileg csakély jó hatása, az ő rossz visszahatásában kegyelenül boszulja meg magát. Mert tápláló erővel nem

bir, de inkább fogyaszt, anyagilag és szellemileg egyaránt. És minő pálinkát iszik ez a mi köznépünk! Egy kis vízzel kevert spiritust, s ezzel rontja meg magát. Csak sok legyen és olcsó, a mi voltaképen mégis csak kevés és drága.

Valóban intező köreink érdemes dolgot cselekednének, hogyha e pálinkaivási epidéma ellen valamit tennének; a közegészségügyet ez által emelhetnék még csak oda, a hol annyira látni szeretnék.

Közp. ipar és kereskedelem.

Meghívás. A szegedi kereskedelmi és iparkamarának 1894. évi május 9-ikén (szerdán) d. u. 1/2 5 órakor saját helyiségében tartandó ülésére. Az elnökség.

Tárgysorozat:

I. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.

II. Elnöki jelentések.

III. Titkári jelentés az iroda tevéységéről.

IV. Juterpellációk és indítványok.

A tárgysorozat kiadásáig bejelentve.

Gál Kálmán indítványa a szőlőkarók szállítási díjtételének mérséklése ügyében.

V. A kereskedelemügyi miniszter ur 941 sz. leirata a „kamarák kiállítása” ügyében. (Az elnökség előterjesztésével).

VI. A kereskedelemügyi miniszter ur 9381. sz. leirata a „Magyarország közgazdasági leirása” című munka megírásáról. (Az elnökség előterjesztésével).

VII. A kereskedelemügyi miniszter ur 2938 számu leirata egy iparos részére engedélyezett 300 frtos külföldi utazási ösztöndíj ügyében. (Az ösztöndíj bizottság javaslatával).

VIII. A kereskedelemügyi miniszter ur 19280. számu leirata, melylyel megküldi a találmányi szabadalmakról és a használati minták oltalmáról szóló törvényjavaslatokat. (Az elnökség előterjesztésével).

IX. A kereskedelemügyi miniszter ur 24862. számu leirata melylyel véleményes jelentésre megküldi Csongrád községnek állatvásár engedélyezését kérő folyamodását. (A kereskedelmi osztály javaslatával).

X. Zenta város tanácsának 5016. számu átirata a szenttamási ipartestületi betegsegélyző pénztár munkabér átlagainak véleményezéseért. (Az iparosztály javaslatával).

XI. Az országos statisztikai hivatal 1131. számu átirata az 1894. első félévi áruforgalmi érték-adatok följegyzése ügyében. (A kereskedelmi osztály javaslatával).

XII. Az apatini ipartestület átirata a kossárfonók részére szükséges veszők biztosításának érdekében teendő fölterjesztésért. (Az iparosztály javaslatával).

XIII. A temerini ipartestület átirata a Bács-Bodrog megyei helvitasárlátogatási szabályzat módosítása ügyében. (Az iparosztály javaslatával).

XIV. Traub B. és társa beadványa a naptárlebélyegzés ügyében. (A kereskedelmi osztály javaslatával).

Irodalom, — művészet.

„Budapesti könyvesház” czimen új szépirodalmi folyóirat indult meg Áos Endre ismert fővárosi író szerkesztésében.

Az első füzét, melylyel a fiatal író maga mutatkozik be, már megjelent, Bál éjszaka, — Kitzsítva, — Az első csokor, — Első bál után, — A zordon Bosznia és Asszonyi boszú című sikerült karcolataival; a második füzét május hó 10-én jelenik meg s az előnyösen ismert Bogdanovich György, (Beksics Gusztávné) „A tolvaj” című érdekes elbeszélését hozta.

A maga nemében páratlan olcsó folyóirat előfizetési ára 1 évre, (12 füzetre) — 2 korona, (1 frt) — postai bérmentes küldéssel.

A folyóirat munkatársai, Malcomes Gizella báróné, Bogdanovich György, Szabóné Noga Janka, Wohl Janka, Dory, Székely Ilona, Harmath Lujza, Tamássy Adolfné, Fekete József, Sziklay János, Erdélyi Gyula, kezeskednek a folyóirat magas irodalmi színvonaláról.

Az év végén beküldési tábla lesz rendelhető, melynek csakis kész kiadásai lesznek számítva.

Gyűjtőívek kiváratára azonnal küldetnek; minden 5 előfizető után 1 tiszteletpéldány jár.

Előfizetések (legcélszerűbben postautalványon), levelek a „Budapesti könyvesház” szerkesztőségébe és kiadóhivatalába, Budapest, I., Vár, Fortuna-utca 16. sz. I. emelet küldendők.

Tekintettel a hazafias vállalkozásra, előfizetéseket szerkesztőségünk is elfogad.

HIREK.

Ev. reform. isteni tisztelet tartatik Pünkösöd első napján d. e. 10 órakor a Pest szálloda nagytermében, mely alkalommal az urvacsoara is ki fog szolgáltatni.

— **Törvényhatósági bizottságunk** csütörtökön f. hó 10-én tartja rendes havi közgyűlést.

— **Május elseje** városunkban teljes csendben minden munkás mozgalom nélkül mult el. Rendőrség és katonaság készenlétben állott ugyan, de ennek igénybevételéről szó sem lehetett. Az intézkedés belügyminiszteri rendelet folytán, az alföldi munkás mozgalmak miatt történt.

— **A Kossuth szoborra** a legutóbbi kimutatás szerint közel 70,000 frt folyt be eddig, az első hazai takarékpénztárba,

— **Nőegyletek adománya a Kossuth szoborra.** A szabadkai izr. nőegylet 100 frtot, a „Szeretet” ról címzett nőegylet 50 frtot szavazott meg a Kossuth szoborra, ezt a példát követhetnek többi egyleteink is.

— **Egy nemeselelkű emberbarát.** Hartman Rafael ismert baromfi és tojáskereskedő a helyb. izr. önszegélyző és gyámolító egyesületnek, az alkalomból, hogy ennek választmánya őt az egylet disztagjává választotta, — 100 frtot adományozott. Tekintve az egylet nemes célját, az adakozónak szívből gratulálunk.

— **Kuzmánovits temetése.** Vasárnap mult hó 29-én, d. e. 4 órakor ment végbe nagy részvét mellett Kuzmánovits Sándor cs. és kir. altábornagy temetése fényes katonai pompával. Bábolnay Lajos m. kir. honvéd ezredes vezénylete alatt teljes diszben kivonult a 4. cs. és kir. huszárezrednek egy százada és a. cs. és kir. 86. gyalogezred egy zászló alja. A m. kir. honvédség a koszorúkkal elborított koporsó mellett diszörséget teljesített és a szegedi katonazenekar szolgáltatta a gyászkiéreteit. A holttestet görög keleti szertartás szerint a halottas házból a szerb templomba és innen a temetőbe vitték, hol a katonaság által adni szokott sortűz után, az ottani esaládi sirbolthba helyezték el. Nagyszámu közönség kísérte a holttestet a temetőbe.

— **Időjárásunk** szokatlan változatos, hol szép verőfényes nyári napok, hol hűvös esőzés, hol ismét szeles majdnem hideg idők járnak. A sárga rigók, melyek környékünkön csak június végével szoktak megjelenni, már most jelentkeznek.

— **Rendkívüli közgyűlést** tartott törvényhatóságunk f. hó 1-én Dr. Vojnich István elnökele alatt. A közgyűlés egyedüli tárgyát a közoktatásügyi ministerium leirata képezte, melyszerint utasítja a törv. hatóságot misze-

rint a Rudich-féle hagyatékra vonatkozó kisebb ingatlanokat tárgyzó és a közalapítványi igazgatóság által már aláírt szerződéseket írja alá haladéktalanul, mert ellenesetben a szabadkai szegény tanulók felségélyezésére tett 32,947 frt 36 krnyi alapítvány a jogképviselőség kezelésére fog bízni. A közgyűlés a polgármestert a kérdéses szerződések aláírásával megbizta s ezzel a közgyűlés befejeztetett. A jegyzőkönyv nyomban hitelesített is.

— **A szabadkai lóverseny-egyesület** által f. hó 13-án, pünkösd vasárnapján rendezendő »lóversenyére« az előkészületek nagyban folynak. A nevezési határidő f. hó 6-án vasárnap d. u. 5 órakor jár le. Az írásbeli vagy távirati nevezések Milassin Károly versenytitkárhoz intézendők és az utóbbiak 48 óra alatt írásban megerősítendők. A tétek nevezéssel egyidejűleg lefizetendők.

— **A „Pest“ szálloda** mint már említettük f. hó 1-én bérlőt cserélt. Merkovicz András ki a szállodát 12 éven át bírta, — kiment és ezt Garay Ferencz jónevű vendéglős az összes felszereléssel vette át. A távozó vendéglős személye ellen nem mondhatunk semmi rosszal, ő a maga egyszerűségében udvarias és előzékeny volt a vendégekkel szemben, azonban nem volt képes soha elég erélyt kifejteni midőn az általa bérből birt helyiség jó hírnevéről volt szó, a házigazda jogait soha érvényre juttatni nem bírta. Ha egyik-másik „urfi“ heczet, botrányt, verekedést, lövöldözést, vagy egyéb, más helyiségben nem tűrt stikliket akart véghez vinni akkor a „Pest“-be vonult. Reméljük, hogy az új vendéglős a rendet vissza állítja és a „Pest“ szálloda hírnevét arra a nivóra hozza, melyen az kell, hogy álljon.

— **Lichtneckert András s neje** a „Bárány“ szálloda tulajdonosai nem egyszer már adták tanujelét kiváló emberszeretetüknek. Ezen szép erényüknek a napokban adtak ismét méltó kifejezést, midőn egyik alkalmazottjuk meghalt. „Luiz“ néven volt a vendégek előtt ismeretes Dragl Lajos ki 14 évvel ezelőtt Chehországból Lichtneckertékhez került és szolid, szorgalmas és lelkiismeretes magaviselete, gazdájának példás hűséggel való szolgálata által magára vonta környezetének figyelmét és közbecsülését. A „Bárány“ szálloda pincéjét kezelte 14 éven át s ezen a téren olyan kiváló szakértelmet tanusított hogy Lichtneckert az összes borkezelést reábizta és szabad cselekvést engedett neki. Körülbelül 5 hó előtt a jó „Luiz“ megfázott s azóta folyton betegeskedett, tüdő vészbe esett. A derék humanus érzelmű vendéglős jáz egész idő alatt saját házában gyógykezelte a beteget, mindent a mit a beteg szeme-szája kívánt megkapott, gyakran a gyengéd érzésű háziasszony maga ápolta a hű alkalmazottat, elkövettek mindent amit emberi erő képes, hogy a beteget megmentse, de fáradozásuk hasztalan volt, — a jó „Luiz“ f. hó 2-án kinos szenvedés után elhunyt. Lichtneckerték saját költségükön ritka pompával helyeztették az elhunytat a „Bárány“ szállodából örök nyugalomra. A temetésen a helybeli pincér-egylet melynek az elhunyt tagja volt, zászló élén vonult ki. Az elhunyt 29 évet élt. Nyugodjék békében idegen földben!

— **A szerb színészek Pallcon.** A városunkban ez idő szerint működő szerb színtársulat tagja Dr. Petrovich Dusán kezdeményezésére elhatározták hogy kirándulnak Palicsra, hogy az alföld eme gyöngyét megismerjék. A színészek

elragadtatással beszélnek Palicsunkról. A kirándulók közé később Mamuzsich polgármester is csatlakozott. Hát ez igen szép dolog hogy polgármesterünk a szerb művészetet mindenféleképp pártolja, sőt még kirándulásokon is részt vesz a szerb színészekkel, de kérjük: 11—12 évi polgármesteri működése alatt hányszor rendezett magyar színészeinkkel kirándulást Palicsra? hányszor adott alkalmat a magyar színészeknek arra hogy Palicsot, az alföld gyöngyét közelebről megismerjék? A magyar színiévad alatt polgármesterünk nem tartott páholyt, hogyan van az, hogy a szerb színészetet oly nagyon pártolja?

— **Színügyi bizottságunk** végre egy kis életjelt ad magáról, folyó hó 20-ig ismét pályázatot hirdet a színházra. Kiváncsiak vagyunk: ugyan hány számbavehető, a pályázati feltételeknek tökéletesen megfelelő „komoly“ pályázó jelentkezik. Mert nálunk a színház ügye igazán már „komédiának“ vehető.

— **A szabadkai lóverseny-egyesület** körében egy 10 kr heti befizetés mellett létesítendő kölcsönegylet van alakulóban, melynek célja hogy az egyleti tagok részére befizetésük arányához képest olcsó kamatra kölcsönt kaphassanak. Már eddig is 80 résztvevő jelentkezett, kik közül a legkisebb jegyzés 3 a legnagyobb 20 darab részjegy.

— **Sport.** A soproni katonatiszti lóversenyen f. hó 1-én a szabadkai 4-ik huszárezred egyik rokonszenves hadnagyának Müller Mátyásnak „Unss“-a nyerte az „eladó akadály verseny“ 700 koronányi első díját nyerte. Összesen 5 ló futott, és kiemelendő az a körülmény hogy: míg a többi ló mint telivér és 65 kiló súlylyal futott, Müller „Unss“-a csak félvér és 75 kiló súlylyal futott. A győztes ló a szabadkai turfon is ismerete futó.

— **„Rendnek muszáj lönni.“** Vojnits Simon, Vojnits Sándor és Vojnits Máté, valamint Kiss Ábel zobnaticzai pusztáin a széna és kukoricza lopás huzamosb idő óta napirenden volt, anélkül hogy sikerült volna a tetteseket kézrekeríteni. Végre a szabadkai rendőrkapitány által Zobnaticzára kirendelt derék Gál rendőrbiztosnak sikerült a tetteseket több topolyai egyén személyében kipuhatolni és előállítani. De midőn a biztos a tetteseknek a szabadkai rendőrség elé állíttatását a topolyai szolgabíróaságtól kérelmezte, ez azon indokolással hogy: ön ujoncz ehhez a dologhoz ön nem ért, a kérelmet megtagadta. Hiába: az örök igazság meg nem tagadja magát, mert: »rendnek muszáj lönni.«

— **A szabadkai dalegyesület** a „Pest“ szálloda nagytermében 1894. évi május hó 8-án este 8 órakor saját pénztára javára Fiuméba való elutazása előtt házi dalestélyt rendez, melyre az egylet t. tagjait és a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendező bizottság. A dalestély után táncvizigalalom. Ezen estélyre az egyesület tagjainak ingyen belépti joguk van. Jegyeiket Székely Simon ur könyvkereskedésében átvethetik. Belépti jegyek nem tagok részére Székely Simon urnál 1 frtért; az estély napján a pénztárnál 1 frt 20 krért kaphatók.

— **Vakmerő betöréses lopás.** Veisz I. Kossuth utcai szivar és bélyegkereskedésében f. hó 1-én az udvarra nyíló folyosó ajtón ismeretlen tettes behatolt akkép, hogy az ajtó alsó tábláját egyszerűen kivágta s azon bebujva gázvilágítás mellett „dolgozott“ az üzletben s onnan, miután körülbelül 600 frt értékű bélyeg, ékszerek és készpénzt elemelt észrevétlenül a magának készített nyíláson ismét kibujt. Mindenesetre feltűnő az a körülmény hogy miként került a tettes éjnek idején a házba és hogyan került onnan ismét ki anélkül hogy a házmaster neki ajtót nyitott

volna. Annyi bizonyos, hogy a helyi viszonyokkal nagyon is ismerő egyén követhette el a lopást s mint halljuk rendőrségünk „nyomon“ van.

— **A villamos vasut megy.** Ki hitte volna, hogy ily hamar megindítják. Mennie kell, — mert viszik. Hordják a talpfákat, a már lerakott síneket ismét felszedik és szállítják a raktárakba — Pollák fakereskedőhöz. Kár, hogy nem alakult egy részvénytársaság, mely a pályát kiépítette volna.

— **Előléptetések.** A 6-ik honvéd gyalogezredben Vörös Sándor első oszt. százados őrnagygyá; Léka Henrik második oszt. százados első oszt. százados; Buday Jenő és Paczoly Jenő hadnagyok főhadnagyokká és Koób Gusztáv hadapród tiszthelyettes hadnagygyá. A huszároknál Ogris a helyben állomásozó 4. huszárezrednek első oszt. kapitánya — őrnagygyá lett előléptetve.

— **Halálozás.** A helyb. Mácskovits családot újabb gyász érte. Belusné eljött bold. dr Guln temetésére, akkor megbetegedett s be is fejezte szülői házában földi pályafutását. Béke hamvaira!

— **Múzeum Szabadkán.** A helybeli könyvtár — egyesület f. é. április 29-én tartott évi közgyűlésén elhatározta, hogy három osztályú, és pedig természetrajzi, történelmi és regészeti és helybeli jellegű népisme múzeumot fog alapítani. E célra egyelőre száz forintot szavazott meg a közgyűlés, de amint a választmány az eljárás módzatait megállapította, gyűjtés fog megindulni a közönség körében, alkalmas tárgyak adományozása iránt. Az egyesület azonkívül csatlakozni fog azon mozgalomhoz is mely Budapesten indult meg Szél Kálmán elnöksége alatt vidéki múzeumok és könyvtárak alapítására. Örömmel üdvözljük a közművelődés szolgálatába szegődött derék törekvést és melegen ajánljuk a művelt közönség pártfogásába.

— **Egy bácskai diák karrierje.** A bácskai megyei Káty községben született Csursics István, ki elemi iskoláit s a középiskola négy osztályát Ujvidéken végezte, az ötödik osztálytól kezdve pedig a hmvásárhelyi ev. ref. gimnáziumba járt, hol érettségi vizsgát is tett. Ebből a jó magyar városból Bécsbe ment jogásznak, honnan később, mint publicista csakhamar észrevették, s a legutóbbi rendszerváltozásnál fényes állással kínálták meg, mi ő természetesen el is fogadott. Csursics mint nagy magyarbarát is ismeretes. A Kossuth-gyász alkalmával Budapesten járt s igaz könyveket hullatott Kossuth ravatalánál.

— **Dr. Barta Antal** helybeli kerületi orvos és fogorvos eddigi lakását Mamuzsich Lázár polgármesternek a Mária Terézia park állatlenében lévő házába tette át. Rendel. d. e. 9—11. d. u. 1—3. óráig.

— **A topolyai jegyző és a szegedi üzletvezetőség.** Radimetzky, a hírhedt topolyai jegyző, ki mágnás lábbon berendezett életét egy revolverlövéllyel fejezte be a m. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségének is okozott egy kis bajt. Radimetzky, mint a bácsi ármentesítő társulat ügyvivője egy napon megjelent a szegedi üzletvezetőségél, hogy fölvegye a társulatnak onnét járó 1200 frtot. Rendben voltak az írásai, nála volt az utalvány, a szabályos, hivatalos pecsétellátott nyugta és így természetesen ki is fizették neki az összeget annak rendje szerint. Hanem sok más pénzzel együtt természetesen erről is elfelejtett Radimetzky beszámolni.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos

SZALAY LÁSZLÓ A. ügyvéd.

1334. szám tkvi. 1894.

Arverési hirdetményi kivonat!

A szabadkai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Aradszki Szávó végrehajtóknak Baics Antal és Mihály vég-

rehabilitációt szenvedő elleni 126 frt 58 kr tőke követelés és jkai iránti végrehajtási ügyében a szabadkai kir. törvényszék (a szabadkai kir. járásbíró) területén levő Szabadka városában fekvő a szabadkai 1637 sztkvben.

A 1862 hrsz. alatt ingatlanból Baitz Antal és Mihályt illető fele rész jutalékra illetve az 1881 évi 60 t. cz. 156 §. e) pontja értelmében egaszben elárverezendő ház udvar és kertre 720 frtban megállapított kikiáltási árban pedig a b. 6 sorsz. a. özv. Halasev szül: Mandics Mándi javára bekebelezett özvegyi hasznélvezeti jog illetve a b. 11 sorsz. alatt Baitz Baláznén Crnkovics Bóra javára bekebelezett életfogytiglani hasznélvezeti jog fentartatása mellett; illetve ha az elárvereztetni rendelt ingatlan vételára az utóbbi hasznélvezeti jogot megelőző jelzőkös követelések összegét összesen 300 frtot meg nem ütné a megtartott árverés hatálytalanná válik, s az ingatlan a b. 6 sorsz. alatt bekebelezett hasznélvezeti jog fentartása mellett, azonban a b. 11 sorsz. a hasznélvezet fentartása nélkül fog elárvereztetni, az árverést 720 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1894. év május hó 12-ik napján d. e. 9 órakor a kebelbéli telekkvi hivatalban (földszint 31 ajtó) megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog,

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 72 frtot készpénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügy miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szabadkán 1894 évi február hó 8-ik napján. A szabadkai kir. törvsz. mint tkvi hatóság.

Szerdahelyi Sándor,
kir. törvényszéki bíró.

Üzletmegnyitási jelentés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget mély tisztelettel értesíteni, hogy helyben **Kossuth-utca Vojnich Máté-féle új palotában**

a „Pest“ szállodával szemben

a jelenkor legfokozottabb igényeinek megfelelő

dusan felszerelt női-, leány- és gyermek felöltők áruházat

nyitottam, hol mindenkor a legújabb szabás szerint divatos és csakis legjobb minőségű szövetekből készült áruk a legjutányosabban kaphatók.

Sem költséget, sem fáradságot nem kimélve, hogy a n. é. hölgyközönségnek mindenben és mindenkor a legújabbat a legjutányosabban szolgálhassam, tisztelettel kérem vállalatomat becses pártfogásukba venni és üzlethelyiségem meglátogatásával megtisztelni kegyeskedjenek.

Kiváló tisztelettel

Kertész Dániel.

2-5.

519. tk 94.

Arverési hirdetményi kivonat.

A kun-halasi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magy. kir. államkincstár végrehajthatónak Bíró Antal halasi lakos végrehajtást szenvedő 35 frt 48 kr adóhátralék tőke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kalocsai kir. törvényszék (a halasi kir. járásbíró) területén levő Halas határában fekvő a kun-halasi 2566 sz. tkvben, Bíró Antal nevében álló 3744 hrsz. 864 ol szőlőre 82 frt. A 3752 hrsz. 180 ol szőlőre 16 frt. A 484 hrsz ház és udvarra 648 frt kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1894 évi május hó 23-ik napján d. e. 9 órakor e kir. bíróság helységében megtartandó nyilvános árverésen a

megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 %-át vagyis 8 frtot, 2 frtot, 65 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy miniszteri rendelet 8 §-ában, kijelölt ovadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Halason 1894 évi mártius hó 18 napján. A kun-halasi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Tomcsány
kir. járásbíró.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásának bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jelenléte megóvja a betegét a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatású alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközözi. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalomban erősebb ásványvizek, mint a **seltersi, gleicherbergi, tündöbajokban**, különösen **tüdővérseknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használhatók.

A **tüdőbetegek** klimatikus gyógyintézeiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorffban** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredménnyel alkalmazzák a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítónál,
Budapest.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

HIRDETÉSEK.

Van szerencsém a n. é közönség becses tudomására hozni, hogy **irodám**

SZALLAY ÉS HALMI

cég alatt

Szegedre

(a Stefánia sétányal szemben) helyeztem át.

Halmi Mór

az Ingatlan és földhitel-kölcsön forgalmi intézet társ tulajdonosa.

1-3.

Bolt-bérbeadás Zentán.

Zentán a főtéren a Vuits-féle házban **fűszer üzletnek** igen alkalmas

bolthelyiség

azonnal kiadó.

A bolthelyiség legélénkebb helyen van és bármilyen üzlethez is alkalmas.

Értekezhetni:

Buza Jánossal
Zentán.

Eladó ház.

A Petőfi-utca 80. sz. a. levő egy emeletes ház eladó.

Bővebb értesítés a tulajdonosnál a házban nyerhető.